

РЕШЕНИЕ

№ 68

гр. Разград, 04.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Валентина П. Д.а

Членове: Ирина М. Ганева
Атанас Д. Христов

при участието на секретаря Диана Здр. Станчева
като разгледа докладваното от Ирина М. Ганева Въззивно гражданско дело № 20233300500349 по описа за 2023 година

Постъпила е въззивна жалба от ЗАД“ОЗК-Застраховане“АД, представляван от изп.директори А.Л. и Р.Д., подадена чрез пълномощник, против решение № 178/2.08.2023г., постановено по гр.д. № 686/2021г. по описа на РС Исперих, в частта, с която е осъден да заплати на Н. Д. П. обезщетение за претърпени имуществени вреди в резултат на настъпило ПТП над размера 1022,14лв. до присъдения размер 2669,64лв. и в частта за присъдената законна лихва за периода от 23.04.2021г. до 19.05.2021г. Жалбоподателят излага възражения за неправилност и необоснованост на съдебния акт и моли въззивния съд да го отмени, като отхвърли иска в обжалваните части.

Не е подаден писмен отговор от Н. Д. П..

Постъпила е насрещна въззивна жалба от Н. Д. П., подадена чрез пълномощник, против решение № 178/2.08.2023г., постановено по гр.д. № 686/2021г. по описа на РС Исперих, в частта, с която е отхвърлен неговият иск над размера 2669,64лв. до 3410лв. Излага доводи за необоснованост на съдебния акт и моли съда да го отмени в обжалваната част, като вместо него моли въззивния съд да осъди ответника да му заплати претендираната разлика в размер 740лв. В с.з. насрещната въззивна жалба поддържа от упълномощения адвокат.

Не е подаден писмен отговор от ЗАД“ОЗК-Застраховане“АД.

Съдът, след преценка на събраните доказателства и становищата на страните, констатира следната фактическа обстановка: 23.04.2021г. е настъпило ПТП с участници

водачи на лек автомобил „****“ с рег. № **** и лек автомобил „****“ с рег. № ****, собственост на ищеца Н.П.. Лекият автомобил „****“ е бил застрахован със задължителна застраховка ГО при ответното дружество. На 26.04.2021г. ищецът е предявил застрахователна претенция пред „ОЗК – Застраховане“ АД. С писмо от 11.05.2021г. застрахователят е уведомил ищеца, че е налице тотална щета и за изплащането на застрахователно обезщетение същият следва да представи документ за прекратяване на регистрацията на МПС, съгл. чл.390 ал.1 КЗ. Н. П. е депозирал пред ответника удостоверение за прекратяване на регистрацията с молба от 19.05.2021г. На 11.06.2021г. застрахователят е изплатил на П. обезщетение в размер 4068,36лв., от които 3920,36лв. за имуществени вреди по автомобила и 148лв. за разходи по репатрирането му. Страните признават горните факти, за тях са представени и писмени доказателства – протокол за ПТП, цялата застрахователна преписка, съдържаща разменена между страните кореспонденция, удостоверение за прекратяване на регистрация, платежно нареждане от 11.06.2021г., регистрационен талон.

Спорен между страните е останал въпросът за пазарната стойност на увредения автомобил „****“, собственост на ищеца и за дължимия размер на застрахователното обезщетение за имуществените вреди по автомобила в светлината на намаленото обезщетение с 25%, които застрахователят е приел за стойност на запазени части при настъпила тотална щета. Правният спор се е пренесъл в съдебния процес, в който ищецът твърди, че действителната пазарна стойност на автомобила му е 8100лв. и след приспадане на платената от застрахователя сума от 3920лв., исквата му претенция е за 4179лв., като от нея не следва да се приспада стойност на запазени части на автомобила. Застрахователят твърди, че действителната пазарна стойност се определя на 5227,15лв. и с приспадане на 25% за запазени части дължимото застрахователно обезщетение е в размер 3920,36лв., което е изплатено на ищеца.

Пред районния съд са изготвени и изслушани еднолични основна и допълнителна съдебни автотехнически експертизи. Вещото лице по основната експертиза е определило действителна пазарна стойност на л.а. в размер 7330лв., а стойността на запазените части е 1830лв., формирана като 25% от определената пазарна стойност, без да е изследвало частите по вид и отделни стойности. Експертът, изготвил допълнителната САТЕ, определя действителна пазарна стойност в размер на 6590лв. и излага собствени съображения, че обезщетението за тотална щета не следва да се намалява със стойността на запазените части.

Предвид разминаването в двете заключения, ответникът е поискал от районния съд да назначи комисионна САТЕ, но районният съд не е уважил искането с аргумент, че двете еднолични експертизи са дали отговор на въпроса за пазарната стойност на автомобила, а по въпроса за стойността на запазените части липсват доказателства по делото за техния вид. При етапа на подготовката на въззивното съдебно заседание настоящият съдебен състав е счел, че районният съд е допуснал процесуално нарушение. Чл.203 ГПК позволява назначаване на нова съдебна експертиза, включително ненаименувана изрично в закона – арбитражна (комисионна), с участието на вещи лица независими експерти, когато след

представени по делото две еднолични заключения остава съмнение по поставените въпроси. В случая нито една от двете еднолични експертизи не дава убедителен отговор на поставените въпроси, отговорите на които са от значение за правилното решаване на делото. Пред въззивния съд е изготвена и изслушана комисионна САТЕ, изготвена от две вещи лица, която съдът възприема изцяло като изготвена от лица в кръга на техните компетенции, след запознаване с материалите по делото, вкл. предходните еднолични експертизи, данни от специализирани автосервиси и търговци на МПС – интернет базиран каталог www.audatex.bg и данни за лекия автомобил „****“ рег. № ****. Вещите лица са дали оценка за действителната пазарна стойност на автомобила в размер на 6604лв., като са работили по два метода – на остатъчната стойност и пазарен подход, приложили са подхода на средно претеглените стойности и са определили съотношение 40:60, като са дали по-голяма тежест на пазарния подход. Стойността на запазените части са определили на 1760лв., като са използвали представените по делото описи на щетите и са индивидуализирали по списък от седемнадесет пункта запазените части, имащи значение за използване по предназначение като части втора употреба.

В хода на въззивното производство застрахователят е представил платежно нареждане от 28.08.2023г. за изплащане по образуваната застрахователна щета на сумата 1270,61лв., от която 1022,14лв. обезщетение за имуществени вреди и 248,47лв. законна лихва за периода от 20.05.2021г. до 28.08.2023г.

При така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи в поставените с въззивните жалби граници на въззивното производство: При установена действителна пазарна стойност 6604лв. на увредения лек автомобил, по отношение на който е установена тотална щета, следва да се приспадне сумата 1760лв., представляваща стойността на детайлно описаните в комисионната САТЕ запазени части на автомобила. В съдебната практика се приема безпротиворечиво, че когато при тотална щета увреденото имущество има и остатъчна стойност, изразена в запазени части, от действителната стойност на вещта следва да се приспадне стойността на запазените части, които съставляват имуществена облага за ищеца. В противен случай наред с обезщетението, с което ищецът ще се постави в имущественото състояние преди настъпване на застрахователното събитие, той би получил и имуществена полза, с което ще се наруши принципът обезщетението да доведе до изравняване на имущественото състояние в сравнение с това преди увреждането. В този смисъл е определение № 92/20.02.2014г. по т.д. №2662/2013г. на ВКС, II т.о. и посоченото в него решение № 165/24.10.2013 г. по т.д. № 469/2012 г. на II т.о. Така реалната имуществена вреда на автомобила, подлежаща на обезщетяване от застрахователя, е 4844лв. От тази стойност следва да се приспадне заплатеното на 11.06.2021г. обезщетение в размер 3920,36лв. и остава дължима сумата 923,64лв. Застрахователното дружество е представило документ за изплащането дори на по-голяма сума в размер 1022,14лв. и в този смисъл исковата претенция е изцяло удовлетворена. Искането във въззивната жалба обаче е за отмяна на обжалваното решение в частта над размера 1022,14лв. до присъдения размер 2669,64лв., поради което въззивният

съд следва да се съобрази с петитума на жалбата и да отмени решението на районния съд в посочената част.

Насрещната въззивна жалба на ищеца се явява неоснователна и решението на РС Исперих в обжалваната с нея част следва да бъде потвърдено.

По отношение на момента, от който се дължи законна лихва при установена тотална щета на МПС, следва да се съобрази трайно установената съдебна практика, постановена по аналогична на чл.390 ал.1 КЗ правна уредба на [чл. 193 ал. 3 КЗ](#) (отм.) и съдържаща се в множество решения, между които [решение № 44 от 02.06.2015 г.](#) по т. д. № 775/2014 г. на ВКС, I ТО: съгласно разпоредбата на [чл.390 ал.1 от сега действащия КЗ](#), предпоставка за изплащане от застрахователя на обезщетение за тотална щета на МПС е представянето на доказателства за прекратяване на неговата регистрация от компетентните органи. Изпълнението на административната процедура обуславя плащането от застрахователя, което може да бъде доброволно или в изпълнение на влязло в сила решение. И в двата случая изпълнението на задължението за deregистрация и представянето пред застрахователя на доказателства за това има значение за началния срок на забавата. В разглеждания случай удостоверението за прекратяване на регистрацията на МПС е представено от ищеца на ответника на 19.05.2021г., от който момент последният е изпаднал в забава. Претенцията за законна лихва от датата на увреждането – 23.04.2021г. до 19.05.2021г. е неоснователна и в тази част решението следва да бъде отменено. Във въззивното производство е представено доказателство за изплатена законна лихва в размер 248,47лв. за периода от изпадане в забава 20.05.2021г. до 28.08.2023г., но липсва жалба в тази част, поради което решението в необжалваната част не подлежи на въззивен контрол.

Предвид крайния изход от правния спор, решението на ИРС следва да се ревизира в частта на присъдените разноски. Ищецът е заплатил ДТ в размер 169,16лв., заплатил е адв.възнаграждение в размер 480лв., внесъл е депозит за вещи лица в общ размер 228,96лв. Съобразно уважената част от иска в размер 1022,14лв., ответникът следва да бъде осъден да му заплати сумата 214,78лв. за разноски в първоинстанционното производство. Районният съд е присъдил 463,22лв., поради което решението в частта над 214,78лв. до 463,22лв. следва да бъде отменено. Ответникът е заплатил депозити за вещи лица в общ размер 468,96лв. и е представляван от юрисконсулт, за когото РС е определил възнаграждение в размер 200лв. Съобразно отхвърлената част от иска ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата 505,34лв. Районният съд е присъдил 241,61лв. С въззивното решение Н.П. следва да бъде осъден да заплати на „ОЗК – Застраховане“ АД още 263,73лв.

Страните претендират присъждане на разноски във въззивното производство. Постъпили са въззивни жалби и от двете страни, поради което размерът на разноските за всяка от тях се определя в зависимост от крайния изход на спора. Ищецът е заплатил ДТ в размер 25лв. и адв.възнаграждение в размер 180лв. Съобразно уважената част от иска ответникът следва да бъде осъден да му заплати сумата 50,14лв. Ответникът е внесъл ДТ в размер 33лв., депозит за вещи лица в размер 600лв. и е представляван от юрисконсулт, за когото е дължимо възнаграждение в размер 200лв. Съобразно отхвърлената част от иска ищецът следва да му

заплати сумата 629,26лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

Отменява решение № 178/2.08.2023г., постановено по гр.д. № 686/2021г. по описа на РС Исперих, в частта, с която „ОЗК – Застраховане“АД е осъден да заплати на Н. Д. П. обезщетение за претърпени имуществени вреди на л.а. „****“ с рег. № **** в резултат на настъпило на 23.04.2021г. ПТП над размера 1022,14лв. до присъдения размер 2669,64лв. и в частта на присъдената законна лихва за периода от 23.04.2021г. до 19.05.2021г., като вместо това постановява:

Отхвърля иска на Н. Д. П. за осъждане на „ОЗК – Застраховане“АД да му заплати обезщетение за претърпени имуществени вреди на л.а. „****“ с рег. № **** в резултат на настъпило на 23.04.2021г. ПТП над размера 1022,14лв. до присъдения размер 2669,64лв. и в частта за заплащане на законна лихва за периода от 23.04.2021г. до 19.05.2021г., като неоснователен.

Потвърждава решение № 178/2.08.2023г., постановено по гр.д. № 686/2021г. по описа на РС Исперих, в частта, с която е отхвърлен искът на Н. Д. П. за осъждане на „ОЗК – Застраховане“АД да му заплати обезщетение за претърпени имуществени вреди на л.а. „****“ с рег. № **** в резултат на настъпило на 23.04.2021г. ПТП над размера 2669,64лв. до 3410лв.

Отменява решение № 178/2.08.2023г., постановено по гр.д. № 686/2021г. по описа на РС Исперих, в частта, с която „ОЗК – Застраховане“АД е осъден да заплати на Н. Д. П. деловодни разноски за първоинстанционното производство над размера 214,78лв. до присъдения размер 463,22лв.

Осъжда Н. Д. П. да заплати на „ОЗК – Застраховане“АД деловодни разноски за първоинстанционното производство в размер на още 263,73лв.

Осъжда Н. Д. П. да заплати на „ОЗК – Застраховане“АД деловодни разноски за въззивното производство в размер на 629,26лв.

Осъжда „ОЗК – Застраховане“АД да заплати на Н. Д. П. деловодни разноски за въззивното производство в размер на 50,14лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____